



Vågå tamrein AS
v/ formann Pål Grev
Øvre Nordheradsvegen 616
2680 Vågå

Deres referanse
Vår referanse 2014/3356-2 433.52 HKL
Saksbehandler Harald Klæbo, tlf. 61 26 60 56
Avdeling Miljøvernavdelingen

Dato 08.05.2014

Avslag på søknad om løyve til skadefelling på kongeørn – Vågå tamreinlag

Fylkesmannen i Oppland viser e-post av 6. mai 2014 fra Vågå Tamreinlag v/Pål Grev. Tamreinlaget søker om løyve til skadefelling av ei kongeørn i Sjodalen i Vågå kommune.

Med heimel i naturmangfoldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jf. §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen i Oppland søknaden fra Vågå Tamreinlag om løyve til skadefelling på ei kongeørn. Årsaka til avslaget er at det ikke er påvist skade av kongeørn hos Vågå tamreinlag i 2014.

Bakgrunn

Vågå Tamreinlag søker på bakgrunn observasjoner av kongeørn skadefellingsløyve på ei kongeørn. Tamreinlaget meiner ørna er til stor sjenanse for simlene, og at det er fare for at den kan ta kalv.

Lovgrunnlaget

Det rettslege grunnlaget for avgjera er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 12, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldlova § 1 (formål):

"Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur."

Naturmangfoldlova § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

"Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
- b) for å avverge skader på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,

d) (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)"

Rovviltforskrifta § 1 (formål):

"Formålet med denne forskriften er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltaarter."

Rovviltforskrifta § 12 (skadefelling av kongeørn):

"Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltlovens § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen."

I kommentar til § 12 i rovviltforskrifta står det vidare:

"For felling av kongeørn er det et vilkår at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre framtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at fellingen kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven."

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald blir ivaretakne på lang sikt og at artene finst i levedyktige bestander i deira naturlege utbreiingsområder. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel bli vurdert opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Ein slik avvegning skal ikkje føre til at ein ser bort frå målet i § 5, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på ein anna måte eller i eit anna tempo enn om naturmangfaldet hadde vore det einaste omsynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 i naturmangfaldlova leggast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har lagt til grunn eksisterande kunnskap om kongeørn i handsaminga av saka, jf. § 8. Pr. i dag er ikkje systemet for overvakninga av kongeørn like godt som for de andre store rovdyra. Det blir arbeida med å få et slikt system på plass, noko som vil føre til at kunnskapsgrunnlaget om kongeørn og forvaltninga av han vil kunne bli betra jf. prinsippet i § 8. For dårleg kunnskap om arten fører til at føre-var-prinsippet kommer i bruk, jf. naturmangfaldlova § 9. Sidan Fylkesmannen gjev avslag på søknaden om felling av kongeørn, vil ikkje §§ 10-12 vere relevante i denne samanheng.

Bestanden av kongeørn i oppland teller anslagsvis 50-60 par (revir) og blir rekna som livskraftig. Dei to siste åra har likevel vore dårlege produksjonsår for arten med få par som har fått fram ungar.

Rovviltforskriftas § 12 gjev Fylkesmannen heimel til å kunne gje betinga skadefellingsløyve på kongeørn. Denne føresegna stiller likevel strengare krav for å gje eit fellingsløyve enn kva som gjeld

for dei andre store rovdyra. Når det no ikkje er påvist skade hos Vågå tamreinlag vil kravet i § 12 om at det skal være voldt vesentleg skade, ikkje vere oppfylt.

**Fylkesmannen i Oppland gjev avslag på søknad om skadefelling av ein kongeørn i Vågå kommune.
Vedtaket er gjort med heimel i naturmangfaldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om
forvaltning av rovvilt § 12, jf. §§ 1 og 3. Årsaka til avslaget er at det er ikkje er påvist skade av
kongeørn hos Vågå tamreinlag i 2014.**

Klagerett

Det kan klagast på vedtaket innan tre veker til Miljødirektoratet. Ein eventuell klage sendast til Fylkesmannen i Oppland.

Vebjørn Knarrum e.f.
avdelingsdirektør

Harald Klæbo
senioringeniør

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift.

Kopi:

Vågå kommune
Rovviltnemnda (digitalt)
Miljødirektoratet (digitalt)
SNO Oppland (digitalt)
Oppland Bondelag, Kirkegt. 70, 2609 Lillehammer
Oppland bonde- og småbrukarlag
Oppland Sau og Geit
Mattilsynet for Hedmark og Oppland
Oppland jeger- og fisker forbund
Naturvernforbundet i Oppland, Storgata 89, pb 368, 2601 Lillehammer
WWF – Norge, Postboks 6784 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Foreningen Våre Rovdyr, Pb 195, 2150 Årnes
Folkeaksjonen for en ny rovviltpolitikk, Pb 40, 7701 Steinkjer
Fellesaksjonen for ulv, Sollitangen, 2476 Atna